VERENIGING VAN DRENTSE GEMEENTEN

Aan: colleges van B&W
en gemeenteraden in Drenthe

Zuidwolde, 13 december 2024

Betreft: Toelichting standpunt gemeenten ten aanzien van IZA

Geachte leden van het college en de gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over het besluit van de Algemene Leden Vergadering (ALV) van de VNG van 29 november 2024 om per direct te stoppen met gesprekken over het vervolg van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) totdat is voldaan aan door de gemeenten in 2022 gestelde instapvoorwaarden. De instapvoorwaarden uit 2022 zijn:

- Oplossing voor het financiële ravijn 2026;
- Compensatie voor het abonnementstarief;
- Structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid.

Tot nu toe is aan geen van deze voorwaarden voldaan. Daarom is een resolutie opgesteld.
In de VNG Resolutie 'Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden' kunt u meer achtergrondinformatie nalezen. In deze brief lichten we toe wat dit besluit betekent voor de Drentse gemeenten.

Eén Drentse lijn
In de ALV zijn de resolutie en motie met een grote meerderheid aangenomen. Daarmee is een duidelijk signaal afgegeven over de positie van gemeenten ten aanzien van de huidige IZA-afspraken. De betrokken wethouders van de Drentse gemeenten hebben in het regionale Portefeuillehouders Overleg Gezondheid en Welzijn besproken wat dit betekent voor de betrokkenheid van gemeenten in de samenwerking binnen Gezonde Marke waarin aan de IZA afspraken in Drenthe wordt gewerkt.

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het maken van samenwerkingsafspraken. We onderschrijven de urgentie en noodzaak van de IZA-beweging *'Van zorg naar gezondheid'* en de Drentse plannen binnen de Drentse IZA samenwerking 'de Gezonde Marke'. Tegelijkertijd zien we ook dat we deze plannen niet goed kunnen uitvoeren door het ontbreken van gelijkwaardigheid en structurele financiële afspraken met het Rijk. Daarom onderschrijven we de aangenomen resolutie en motie van de VNG. De Drentse gemeenten vinden het belangrijk het standpunt van de VNG kracht bij te zetten en hier in Drenthe gezamenlijk één lijn in te trekken. Wij lichten hieronder toe wat de gekozen lijn betekent:

Postadres
Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres
Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon
0528 - 291 529
06 40 70 71 09

E-mail
secretariaat@vdgdrenthe.nl
Internet
www.vdgdrenthe.nl

- **Voorlopig stoppen met IZA afspraken**
  Drentse gemeenten stoppen voorlopig (lees 'voorlopig' als: zolang niet aan gelijkwaardigheid is voldaan) met de betrokkenheid bij regionale afspraken die voortkomen uit het IZA. De gemeentelijke betrokkenheid bij IZA-afspraken waaronder herstelgerichte zorg, laagdrempelige steunpunten, zorgzame gemeenschappen, mentale gezondheidsnetwerken (met het verkennend gesprek als één van de onderdelen), enzovoorts, wordt voorlopig stopgezet. Daarnaast werken de gemeenten voorlopig niet mee aan transformatieplannen.

- **Initiatieven waar we mee doorgaan**
  Binnen de netwerkorganisatie Gezonde Marke is een aantal initiatieven en afspraken ondergebracht die ook al voor IZA in Drenthe bestonden. Het betreft bijvoorbeeld landelijke afspraken waar regionaal en lokaal uitvoering aan moet worden gegeven. Voor deze afspraken is financiering beschikbaar. Binnen deze afspraken blijven we als gemeenten samenwerken met onze partners. Het gaat daarbij onder andere om activiteiten die voor het IZA onder de Alliantie Drentse Zorg met Ouderen, Preventie, Sport en Bewegen en de Sluitende Keten GGZ vielen. Dit is anders voor veel IZA-afspraken waar gemeente een rol hebben maar waarvoor nog een financiering voor gemeenten beschikbaar is.

- **Regionale samenwerking**
  Afgelopen tijd is geïnvesteerd in de regionale samenwerking onder Gezonde Marke. Gemeenten vinden deze samenwerking belangrijk. Deze samenwerking zullen we op onderdelen voortzetten, zoals de betrokkenheid in de kerngroep Gezonde Marke en de vertegenwoordiging in het Programmateam van Gezonde Marke. We willen als betrouwbare samenwerkingspartner verbonden blijven met onze regionale partners. Bij een aantal overleggen zal de gemeente voorlopig niet meer meedoen, gelet op het eerste punt (Voorlopig stoppen met IZA-afspraken). Hierbij dragen de betrokkenen vanuit de gemeenten zorg voor een zorgvuldige communicatie over het standpunt van de gemeenten.

- **Financiering van activiteiten via de SPUK IZA**
  De besteding van de SPUK IZA wordt voorlopig opgeschort. Omdat er tot op heden landelijk geen duidelijkheid is gekomen of gemeenten de aanspraak op deze middelen vanaf 2025 behouden. Dit betekent dat de voorgenomen bijdragen aan onder andere zorgzame gemeenschappen, mentale gezondheid en inwonersparticipatie vooralsnog niet beschikbaar komen en daardoor activiteiten niet kunnen worden uitgevoerd. Voor de kosten van de programmaorganisatie van Gezonde Marke moeten passende afspraken worden gemaakt, omdat daar verplichtingen zijn aangegaan voor de inzet van mensen. Hierover volgen gesprekken met onder andere de programmamanager Gezonde Marke en de mandaatgemeente Emmen. Zolang de financiering hiervoor via de gemeenten loopt, is het uitgangspunt hierbij dat we zorgdragen voor de aangegane verplichtingen. Inhoudelijk volgen we ook in deze samenwerking de VNG lijn.

Wij zijn ons ervan bewust dat het standpunt van de Drentse gemeenten kan betekenen dat lopende initiatieven tot stilstand komen of vertraging oplopen. Toch zien wij de noodzaak om deze lijn nu in te zetten. De VNG is landelijk in gesprek met de betrokken partijen en vanuit Drenthe steunen wij de VNG daarin. Er zijn korte communicatielijnen over de ontwikkelingen in de gesprekken. Wanneer het nodig is om het standpunt in Drenthe te wijzigen, zullen wij daarover communiceren.

Ten slotte heeft het stoppen met gesprekken over het vervolg van IZA vooralsnog geen gevolgen voor de Drentse gemeentelijke betrokkenheid in de afspraken van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De activiteiten en middelen die daaronder vallen en in de gemeentelijke begrotingen zijn opgenomen worden vooralsnog onverkort voortgezet.

Met vriendelijke groet,
Namens de portefeuillehouders Gezondheid en Welzijn

Jan Broekema
Voorzitter VDG portefeuille Gezondheid en Welzijn